

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Készítők: vissza nem adók.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 502.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társanál.

Társzerkesztő:

Dr. Ambrózy Ágoston

Felölös szerkesztő:

Dr. Buza Barna

Társzerkesztő:

Dr. Székely Albert

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Egy titkos párt.

Arra a parlamenti elvre, hogy a többség akarata törvény, 38 éven keresztül mindennap hivatkozott a szabadelvű párt. Ez állott a Lloyd-klub kapuján; ezzel volt megpecsételve minden párttag és minden apró csíny, ischli klauzula, chlopy-i parancs. De így aztán annyi sokszor kellett az instrumentumot használni, hogy fölmondta a szolgálót. Vagy tán csak a pecsétör ügyetlenkedett? Elég az hozzá, hogy nov. 18-ikán nem sikerült a pecsétet leütni, nem fogott a stempliző, sőt ki is fordult a pecsétőr kezéből. Volt riadalom. Pedig a kis eszköz nem veszett el. A szomszéd megtalálta, fel is vette, el is tette. De épen ez a baj! A szabadelvű párt, amely három hónap óta nem stempliz, most már azt szeretné, ha egész elveszett volna a stempliző; szeretné, ha egész megszűnnék a többségi elv.

Pedig amennyi joggal eddig hivatkozott ez a párt a többségi elvre, annyival most is hivatkozhatik. A választókerületek jelenlegi felosztása mellett s a curiai bírásokodási törvény életbe léptetése előtt hogyan alakulhatott volna ki a nemzeti akaratnak megfelelő, a nemzettagok többségének akaratát fedező képviselőházi többség? Egy ember akaratáról volt eddig szó — ez az igazság — a képviselőházi áltöbbség vakon ment utána; igazi nemzeti többségről szó sem lehetett.

Ha egyszer már igazi többséget akar látni a szabadelvűpárt, nézze meg a mai függetlenségi pártot. Hogy ez a kerületek hiányos beosztása dacára kétségtelen többségre hivatkozhatik, hogy ennek a pártnak többségben levő tagjait maga a nemzettagok többsége választotta meg, arra bizonyosul szolgál a népkarát egyöntetű megnyilatkozása. bizonyosul szolgál az a körülmény, hogy a színmagyarság zöme az ország egész benső területén függetlenséget választott; hogy kormánypárti kerületek mind csak a nemzetiségi határszélekre esnek.

De dacára a választások statisztikai számadatainak nem áll az, hogy a függetlenségi párt a legnagyobb. Más pártnál van a babér. Szólok egy pártól, melynek szervezete nincs, mégis a legféltékenyebben őrzi párttitkait:

vezére nincs, mégis benne a legnagyobb pártgyelem uralkodik, kortesei sincsenek, mégis úgy az országban, mint az országgházban övé az abszolút többség. S ez: — a titkos függetlenségi pártja. A nyílt függetlenségek relatív többséget képeznek az országgházban; a titkos függetlenségek pedig abszolút többséggel bírnak az egész országban.

Mert két nagy párt létezik: a nyílt és a titkos függetlenségi pártja. Elenyészően kicsiny ezekkel szemben az a harmadik tábor, amely mesterséges eszközök segítségével elzárkózik a nemzet lelkétől, s bécsi levegővel narkotizálja magát, hogy a nemzeti aspirációk iránt érzéketlen maradjon.

Minden magyar ember, mihelyt nemzete történelmét gondolkodó fövel elolvasta, egy lelki processuson megy keresztül: öntudatára ébred annak, hogy mit kíván tőle a haza, kialakul az ő hazafiai lelkiismerete. Némelyek azután lelkiismeretük szavát meghallgatják s meg is vallják; mások meghallgatják, de meg nem vallják; és vannak kevesen, akik lelkiismeretüket elaltatják. Ime a két nagy párt és a politikai morphinista-csoport lélektani képe. Nem tartom lehetőnek, hogy létezzék még egy negyedik csoport, amely ab ovo ellenszenve a nemzeti aspirációkkal, mert lehetetlen, hogy létezzék értelmes magyar ember, aki ezen lélektani folyamatot át ne essék. Lombrosznak nem hiszek!

Ragyogó az első csoport: a függetlenségié, mely szívvel-lelkel küzd a nemzeti jogokért. Veszedelemes a második: a titkos függetlenségié, amely lelkiismeret-furdalással pártol szakadartanokat. Kárhózas az a harmadik: a mindenkor kormány hűvéi, amely idegen bálványt lelkiismeret-furdalás nélkül imád. Vannak elaltatott lelkiismeretűek a függetlenségié közt is, akik egy szent eszme cégére alatt a kamarilla kémei. Ezekre csak azt mondom: óvakodjunk a zsebtolvajoktól!

Az elvek megvallásának akadályá rendesen valami vitális érdek, ami különösen akkor figyelhető meg, mikor az akadály megszűnik pl. a nyugdíjba lépés, önállóságra jutás, feszélyező kapcsolat megszűnése, valamely méltóságnak minden további remény nélkül való elhagyása. Ilyenkor a felszabadult második csoportbeli

rendesen örömmel siet az első csoportba.

A lelkiismeret elaltatásának demoralizáló hatását legerőteljesebben mutatja be a most már végleg elzülött szabadelvű párt. Lélektani alapot nélkülöző pártok, ha erőszakos eszközökkel uralomra jutnak is, előbb-utóbb elsepri az igazságos néplelek. Hiába sietett segítségre e legutóbbi esetben is pár igazhitű; zuhanó lavinát nem lehet fentartani. Tisza Kálmán és István narkotizált tömege vakon rohant az ür felé. Mikor aztán ugyanezek az igazhitűek, Károlyiak, Zichyek, élükön Apponyival beálltak a függetlenség kurucz katonái közé, mindnyájan könnyezve vallották be, hogy ők tulajdonképp mindig ehhez a párthoz tartoztak. Ime a lélektani processus rég megtörtént náluk, de lelkiismeretük szavát a vezér iránti törhetlen bizalom ideális indokából meg nem vallották. A vezér pedig — mint mostanában többször kijelentette — megmenteni remélve a 67-es törvényből, ami benne jó és megmenthető, kerülő uton gondolt eljuthatni a nemzeti ideálhoz. Egy Apponyi ezt mindenesetre megtehetné, hisz ő, ha a körülmények jobban a kezére játszanak, hitelt is szerzett volna a discredítált 67-es alapján, hogy önmagát kifejlessze, hogyan lehetne elég életerős arra a nagy feladatára, hogy állami életünk tovább fejlődésének szilárd alapja legyen?

Egyszer arról volt szó a keresztények gyülekezetében, hogy hogyan taníthatott a pogány Socrates olyan erkölcsiant, mely Krisztus tanaival egy alap-gondolaton áll, hogyan találta meg a daimonion-t, a keresztényi lelkiismeretnek e hasonmását? Egy szentatya ezt a magyarázatot adta: „anima naturaliter christiana.“ Sokrates azért gondolkodott keresztényileg, mert a lélek természetétől keresztényi. Hát erre a mintára mi is felállítjuk azt a tételt, hogy igaz hazafiak lelkébe maga a természet ülteti belé hazájuk függetlenségének a hitvallását. Ime ez annak a lelki processusnak a hazafiai öntudatra ébredés lélektani folyamatának az alapja, rugója.

... És most, titkos függetlenségek, hozzátok szólok! Hagyjatok föl a szabadkőműves allurókkal, ne titkolózzatok, ne sugdos-

satok; nem magyar ember kenyeré az. Ha nemzetetek történelme nem volt elég erős ahhoz, hogy az alkotmány-védelem bástyáira, melyeknek immár függetlenségi lobogó leng, kilépjétek, figyeljétek meg jól először a szabadelvű pártot korhadat törekvéseivel, dicstelen multjával, tespedő jelenével, azután fordítsatok tekinteteiteket a nemzet jogaiért küzdő életerős, viruló függetlenségi pártra.

Nézzétek meg jól mind a ketőt, elmékedjétek s azután válasszatok!

Az egyik sátorra az van felírva: Éljen a kormány! Rajta egy zsebkendő lobog. Benn a terített asztal körül gondolkodástól elszokott, jól táplált, denaturalizált mungó ül hosszúnyelű fakanelakkal. Az asztalon törött fazék áll — 26-iki vilhokor tört el. Az asztal alatt üres pezsgős üvegek fekszenek a nov 18-iki muriról. A kortes-szivár füstjétől szürke bécsi levegőben pedig ott bukfenczezik nemzeti nagyjuknak, Rogulya martýrnak a szelleme. Legféltettebb nemzeti kincsük a telephon-szekrény a ministeriumból összefutó hálózatával, melyben keresztül a nemzet kívánalmairól ugyan nem, de az üresedésben levő sine curákról biztos tudomást lehet szerezni.

De most azt kiáltja a repedt fazék kongása az éhes eskimóknak, amit az ósvilágok sötétsége a kutató tudományak: Tout est vague! végtelen ür. Üres asztal, üres fej, üres szív. Brigadérosok, jó éjszakát! ... És a brigadérosok, mert nincs mit enni, leteszik a — fakanelat. Honfi erények, hova lettetek? oh, mily pusztító munkát művelt köztetek a haszonlesés! A lemondás, elmulás képe ez.

Nemzeti aspirációk, ez nem a ti hazátok!

Ez a tábor nem a magyarok tábora!

A másik táboron Kossuth Lajos lobogója leng. Homlokán ez áll: A hazáért! Benne az ezer éves alkotmány oltára Védasszonyunk glóriás képével s a függetlenségi eszme öröklämpájával, meghajítják az oltár előtt büszke fejüket a szent eszme bajnokai, midőn hitvallásukért harcba szállanak. És ott őrzi a kurucok libértásos fringival azt a trigy-szekrényt, melybe a márciusi napok szent emlékeivannak elhelyezve. Szárnyakél a képzelet e környezetbe s

történelmünk ragyogó képeit vetíti szemünk elé... Felhangzanak a kuruc világ édes-bus nótái, megszólal Hollós Mátyás győzedelmes harci riadója... Aztán csend van; békésen dolgozik az áldott alföld munkás népe... De ime egyszerre megkondul a vészharang, a nép összefut... Tűz van! Az alkotmány templomába egy őrzőgöb berohant tüzcsóvával a kezében. Lebortanak az emberek a glóriás véd asszony képe előtt... imádkoznak... és a honszerlem áldozati tömjénfüstjében ott lebeg a tizenhárom töviskoszorusz szel leme... Az ima meghallgattott. A történelem fényes dátumot jegezz az ég boltozatára. 1905. január 26 s fölhangozik egy zsolozsma a milliók ajkán: Te Deum laudamus... — Dicső századok perspectívának mohosodó ablakán beszűri bíbor sugarát a hajnalhasadás...
... Vírradt...
Oh, itt dobog a nemzet szíve, itt lánog a honszerlem.
Ez a tábor: a mi táborunk!

Miért e nagy különbség a két tábor között: ott a szűkebbül lemondás, itt a honfiternyek lángolása?
Mert ott az ember él, itt pedig a nemzet.

Ambrózy Agoston.

Néhány szó a nagymihályi választásról.

Riasztó hírek jártak be vármegyénk a lezajlott választási küzdelem alkalmából, hogy vármegyénk ruthén lakosságú kerületeiben, különösen pedig a nagymihályiban, a vallási, sőt nemzetiségi és osztálygyűlölet magvait hintette el a pártoskodás.

Jól tudjuk: hogy a pártszenvédély gyakran hamis szemérvet használ, hogy a szunyogot elefantátt fujja föl az elfogultság, azért különös óvatossággal bírálandó el minden olyan vád, amelyet szenvédélyes, sőt elkéseredett pártharc küzdő felei egymás szemére lobbantanak.
Mint hogy azonban itt nem a megszokott közönséges választási fogások és kortas-virtusok jegyében üzött visszaélésről van szó, hanem arról: hogy a pártszenvédély a nemzet és magyar állam-ellenes tendenciáktól eddig érintetlen vármegyénkbe a vallás és fajgyűlölet mélyét, el oltotta be, a súlyos vádat nem engedhetjük agyon hallgattni. „A játék so-ra megy.”

Nem szokatlan jelenség az, hogy fényes nevű, nagy közéleti szerepet hivatottan betöltő embert, ösmeretlen, vagy szerény munka köréből váratlanul előbukkanó ember buktat meg. Itéletünket tehát nem befolyásolja a választás váratlan kimenetele. De szívet üt fejünkbe az esetlegességnek éppen nem nevezhető ama körülmények összetalálkozása, amelyekhez a méltán felriadt főzelemény terhelő kommentárokat küz.

Wiczmány Ödön, a nagymihályi szabadalvúpart nevében a „Zemplén” nevű helyi lapban valótlannak nyilvánítja a hazafiatlan igaztás vádját. Mi készségesen elhiszük, hogy a kerület úri emberei nem vettek abban részt. De egyébként a tagadás nem cáfolat. A mód pedig, amellyel a gyanús körülmények között mandátumhoz jutott képviselő védelmébe veszi, a fogós kereszt-kérdések egész rajzi ébreszti fel bennünk.

Azt írja ugyanis: „Ő (már mint Demko) itten született, a felső vidéket az aut. kongresszus képviseli, tehát mint ösmerős jött le közeink.

Különbön egy szelid, megnyerő, nyájás uriember, nagytudományú professor, a budapesti állami főiskola(?) igazgatója, szakiró, és mint ilyen nagy szolgálatokat tett a hazának és magyar nyelvű hitsorsosainak a szláv liturgia magyarra fordításával.”
Tisztes életrajzi adatok annyi bizonyos.

De egyáltalán nem kapacitálnak sem arra nézve, hogy miért is pályázott mandátumra, pláne arra nézve nem, hogy miért éppen Nagymihályban. Sikerét pedig éppen nem tessék plausibilissé, sem azt, hogy „ittien” (hol?) született, sem szelidsége sem tudós professzori mivolta, de még a szláv liturgia lefordítása sem, noha elősmerjük, hogy ez utóbbi dicsőretre méltó munka volt.

Mert egy „nagytudományú és a helyi viszonyokkal ösmerős professzornak” okvetlenül tisztában kellett lennie azzal: hogy minő akadályok fogják útját állani egy olyan mandátumért való küzdelemben, aminő az adott körülmények közt a nagymihályi volt. Ha pedig a nehézségekkel nem törődött, sikert csakis a felekezeti érdekeltség kihasználásától remélhette. A felekezeti pedig gyásos fegyver, a melynek a nyomában átok fakad. A vallási fanatizmus láncraíró leoldani, a legkiszámíthatatlabb kövekeményű merénylet.

Nem szabad megfeledkezniük ugyanis arról: hogy a vallási fanatizmust a nemzetiségi fanatizmustól már csak egy lépés választja el, pláne ott, ahová a pánszlavizmus bacillusait Amerikából átkozott kezük úgyszólván szemünk láttára oltogták be.

Észünk ágában sincsen Felsőzemplén ruthén papságának és népének hazafiságát meggyanusítani. Kiallították azok már a próbát többször ényesen. Bach is csufolt vallott azzal a szépségtörő merényletével, hogy a ruthénnel a magyarokat meggyűlöltesse, hogy — amint tervezte — Ungvár székhelylyel egy külön vojvodinát alakítson. Tudjuk mily drasztikus közbekiáltással tették botránnyos nevétségessé az elsőt rutén műkedvelőket Ungváron, és a nyelvet csufolták ki, hanem a buta tendenciát ütötték agyon. Azt is tudjuk, hogy a hírkedt Dobrzenszky Ephraimesi tőrekéseit saját hitsorsosai hiúsították meg. De azért a tüzelt játszni nem szabad. Megbotránkozásal hallottuk, hogy korteskedés közben már a „magyar betolakodókról” rikácsoltak egyes részeg bitangok „akiket ki kell kergetni.” Azok a hangok a nemzetiségi viperák sziszegései már.

Beszélik, hogy a párto-kórást saját nálára méltó módon tándorította meg a lelkesek egynémelyikét. Egyik vonakodott azon hívének házáat megszentelni, aki Barkóczy zászlót tűzött ki. A másik a kalvini hit ellenségének hirdette az egyesült ellenzékkel. Azzal is riasztgattak a könnyen hívó népet, hogy a nagy urak a parasztot újból a robot alá akarják törni. Mi kétkedéssel fogadjuk még ma is ezeket az állításokat. Meggyűdésünk az, hogy magyar pap nem feledkezhetik meg magáról annyira, aminő silydedést tételne föl a hírek valódisága. De világosságot kérünk ez ügyben. A nagymihályi mandátum eliben petio nem esupán a választási visszaélések, a köznapi kortes bravurok machinatóriáról van hivatra lerántani a leplet, hanem azt is hivatra van kideríteni, vajlon nem lappang-e a hamu alatt a felekezeti és nemzetiségi gyűlölet parázsa. Ha igen, hozzá kell látni annak elfojtásához, mielőtt lobot vehetne, ha pedig nem — a mit lelkünkől óhajtanánk — szolgálon vigasztaló megnyugtatósal, hogy vármegyénk mentes a felekezeti és faji széthuzás rákfenéjétől.

Érdemű emléttetik a megválasztott képviselőnek a szláv liturgia magyarra fordítása. Elősmerjük, hogy hasznos és érdemes munka volt. Bár

úgy tudjuk, hogy a magyar görög katolikusok (a hajduságban és más magyar lakta vidéken) nem a Demkó úr által lefordított liturgiát használják. Hiszen ha azon munkásságát akarta honoratni, nézetünk szerint valamelyik magyar görög katolikusok által lakott kerületben kellett volna fellépnie, nem ott, ahol bármínő elismerés érdemel is műve — méltatásra gyakorlati szempontból igényt nem tarthat. Nyugtalanító tünet volt az is, hogy a homonnai kerületben is jelentkezett felekezeti tendenciákra támaszkodó jelölt. Igaz, hogy fellépele lelépele is volt, de a kisérlet is gondolkozható ejthet, mihelyt a tervszerűség simptómái észlelhetők benne, mert gyanus minden separatistikus törekvés. Jeilem, tudás, rátermettség legyenek a jelölt megkivántatóságai és ne a felekezetiesség. Plane ott, ahol a felekezetiesség könnyen a nemzetiséggel is azonosítható.

Végül el nem hallgathatunk még néhány észrevételt. A nagymihályi kerület egy időben ellenzékű volt, azok voltak természetesen irányadó emberei is. Wiczmány Ödönt plane ellenzéki embernek tudtuk. Ellenzéki volt azon állásában is, amelyre a vármegye közbizalma emelte és ellenzéki programmal lépett föl Új helyben a maihoz sokban hasonló politikai konstellációk között. Leles követője volt Apponyinak és a pártközi megállapodás alapján lelkesen támogatta őt a függetlenségi párt is, amit, aminőt tudjuk szivesen fogadott. Anélkül, hogy az objektívitás legszigorúbb követelményeit szem elől tévesztenők, merjük állítani: hogy sem a kerület, sem irányadó embereinek tanúsított politikai következetlensége indokaival egyetlen gondolkodó ember sem lehet tudatában.

Kossuth János.

A MEGYE ÉS VÁROS.

—
— Képviselőtestületi ülés. A satoraljai városi képviselőtestületi folyó hó 14-én d. u. 3 órakor a polgármester előnktele által ülést tartott. Jövő számunkban ezen ülésen történelmek bővebben foglalkozunk majd, itt csak a hozott határozatokat regisztráljuk. *Elhatározottak:* 1) a posta palota tervezetének pályázat útján való megszerzése; 2) a Hecseke téren levő kötörmelének köbblenként 14 koronáért — Beckert Koronának leendő eladása; 3) a vásártéren levő Fortunyák-féle hasznokat legfeljebb 600 kor vételáron való megvétele és ott az állatorvos részére egy szoba berendezése; 4) Soltész Mari járványkörházi ápoló 5 fizetésének évi 40 k.-val, Jurecs Agoston rendőrségi tollnok fizetésének személyi pótlék címén évi 400 koronával való fölemelése; 5) Nasztanovics Mihály c. rendőrmester részére 100 kor. segély utalványozása; 6) a hordárparra vonatkozó szabályrendelet közzététele és a felsőbb hatósághoz leendő fölterjesztése; 7) Petykó István városi szülésznő részére 2 000 k. kiszolgáltatása; 8) a városi mázsálás idejének megállapítása tárgyában szabályrendelet elkészítése; 9) az állami elemi iskola részére egy kocsiakománny szén kiszolgáltatása; 10) az utcai szemét s trágya eladása a Windisgrütz uradalomnak évi 500 koronáért; 11) a Torzsáson egy pihenő lak építése. *Elutasítottak:* 1) Widden Ede irnok segély iránti, 2) özv. Hlavatny Elekné fásagely iránti, 3) Brech Gusztáv telek csere iránti kérvénye és 4) rendőrkapitányának a rendő legénység ruházatának kezelése tárgyában beadott előterjesztése. *Megtagadtak:* 1) Kohn Sámuel és Druzsok Anna illetőségének elismerése. *Tudomásul véve:* 1) a gyámpénztári és a hazi pénztári vizsgálatról szóló jegyzőkönyvek tartalma. 2) több II. és III. foku rendelet kihirdetése, *Fölzerelés végzett kiadottak a polgármesternek:* a gyártelepi utca járdá-

zasi ügye. *Megválasztottak:* a pénzügyi palota terveit megbíraló bizottság tagjaiul Rutkay Mór és Miklóssy István képviselőtestületi tagok. *Felre-tett:* mint tárgyaian: Bettelheim Samu s társainak kérvénye.

— A közigazgatási bizottság ülése. A vármegyei közigazgatási bizottság hó 13-án ülést tartott, melyről fűrésűke miatt jövő számunkban referálunk.

— Pályázat közigazgató állásra. Füzesséry Ödön tokaji főszolgabíró a lemondás folytán megüresedett bodrogkisfaludi közigazgató állásra pályázatot hirdetett. A választás Bodrogkisfalud község házánál 1905 évi március hó 16-ik napján délután 2 és fél órakor fog megtartani, a kérvények f. évi március hó 14-ig adandók be a tokaji főszolgabírói hivatalnál.

Válasz a nagymihályi levélre.

Wiczmány Ödön ur az alábbi levél közzétételére kért fel bennünket. A levelet minden megjegyzés nélkül adjuk le egyrészt azért, mert az írja maga is kijelenti, hogy további polemikába bocsátkozni nem akar, másrészt, mivel olvasóink a levél írójának szereplését eléggé ismerik.

*

A folyó évi február hó 4-én megjelent „Felsőmagyarországi Hírlap” hasábjain, — mint ma olvassom — „Nagymihályi levél” cím alatt ismét egy kirohanás történt.

Ezen közleményre első észrevétel az, hogy: ha valaki elég bátor személyeket és pártot a nyilvánosság előtt megtámadni, legyen elég bátorsága azon közteményt saját aláírásával is fedezni.

Második észrevétel: hogy a „Zemplénben” megjelent felszólalásban, a „nehéz helyzet.” nem az anyagiakra értetem. Ezt annál kevésbé tehettem, mert én sem az anyagiak, sem a korteskedések kérdésébe nem avatkoztam, s azok részleteiről mit sem tudok.

Ezen dolgokkal nem is foglalkozhattam, mert azon időtájt, — a programbeszéd után — beteges valék. s szobámat csak a választás napján nyagtam el. Azt hiszem azonban, hogy amit a végrehajtó bizottság tett, mind korrekció dolog volt. — Az én gondolkodásom e részt általánosan ösmeretes és a választási mozgalmak alatt is azt mindenki előtt kellőleg nyilvánítottam.

Harmadik észrevétel: hogy a levél írja a pártok támogatóira nézve tévedésben van, mert a szabadalvúpartot, — az általa felsoroltakon kívül — aminőt tudom, még: gr. Lónyay Gábor, gr. Andrássy Dénes, az örmezői uradalom, Vladár Emil (pártlenek) Widder Soma, Ferency Elek, Palay Sámuel, Róth Mór, előkelő birtokos urak és még többien is, szintén támogatták.

Végül, ami a személyemet illeti, ha nem tévedés, akkor rosszakaratu ráfogás az: hogy én, mint néppárti kerestem Lublón szerencsés?!
Néppárti soha nem voltam, szerencse-vadász még kevésbé, — azt tudja mindenki.

Az, aki a pártoskodás szenvédélyétől elváltak. névtelen levélben, ily valótlanságokkal rágalmaz, csak megvetésre érdemes.

Igen is, majdnem 2 évtizeddig voltam híve a nemzeti pártnak, a küzdelmet is felvettem kétszer, mint a part képviselőfeljölje és aki ellenlélek azon időkre, tudni fogja, hogy mily eszközökkel győztem le, s minő áldozatokat hoztam politikai következetességemnek.

Ezeknek méltatására, oly levelező mint a névtelen nagymihályi illetékes nem lehet.

A nemzetipárti feloszlásával, pártommal együtt bementem a szabadalvú pártba, s mint ezen pártnak egyik igénytelen tagja, távol ki-

vántam maradni, minden választási mozgalomtól. De, mert dr. Demkó Kálmán, mint ezen párt jelöltje zászlót bontott és mert a vá. ker. szabadelvű pártja — habár kijelenttem, hogy egészségi okokból alig tehetek a pártnak sok szolgálatot — az egyik elnöki állással megtisztelt, a dr. Demkó pártját, tiszta alkotmányos eszközökkel támogatni és a szabadelvűpárt győzelmét előmozdítani, kötelességemnek tartottam.

Mert politikai cselekményeimben mindig, csak meggyőződésemet követem.

Kijelentem, hogy semmi további polemikába nem bocsátok.

Wiczmandy Ödön.

HIREK.

Epilogus.

Motto.

Mogyorófa pálcá
Süveg lenni a légben
Nem hajnali szélle
Lebegtetni éppen.

Lauka.

Nagyraltó önkényi bukott
Adáz harc után
„Minden oda!” „A keszervé”
— Sirassam talán? . . .

Nemzet sorsa volt kezében
S' odadta bután
Egy „szobkendőrt” cserébe
— Sirassam talán? . . .

Zsoldos hadja el nem hagyja
Ez állapotján
„Duskálnak még ők a potyán!”
— Sirassam talán? . . .

A bérence toll felsőhajt
Vesztes ő csupán
Mennyi „rebach tünt el vele,
— Sirassam talán? . . .

Funerator.

— A függetlenségi kör közgyűlése. F. hó 12-én tartotta a sátoraljai helyi függetlenségi kör évi rendes közgyűlését, melyen a kör tagjai csaknem teljes számban vettek részt. Pekáry Gyula elnök megnyitotta a gyűlést, röviden vázolta a múlt év történetét és melegen emlékezett meg megdölgölött S. h. n. József-ről, a mi néhai „Jósi bátyánk”-ról, a kinek a sorstól nem adatott meg, hogy abban az örömben részt vegyen, mikor az a zászló, melyért ő mindig, egész életén át oly lelkesen és kitartóan harcolt, — győzött. Ezután dr. Buza Barna, a kör pénztárnoka tr. j. sz. sz. a zárszámadást mely szerint 1904 évben volt bevétel 2921 kor. 29 fillér, kiadás 2846 kor. 62 fillér: pénztári maradvány 74 kor. 02 fillér: a közgyűlés úgy a pénztárnoknak, mint a felügyelőbizottságnak megadta a felmentvényt. Ezután következett a tisztujtás. A tisztakar, választmány és felügyelőbizottság következőképen alakult meg: Elnök: Pekáry Gyula, alelnökök: dr. Fried Lajos és Hericz Sándor, ügyészek: dr. Székely Albert és dr. Róth József, titkárok: dr. Buza Barna, Némethy Bertalan és dr. Ambrózy Ágoston pénztárnok; Fuchs Jenő, háznagyok: ifj. Horváth József, dr. Csizy Béla, joggyök: dr. Bánczay Kálmán, dr. Gombos Gáspár, dr. Tóth Alajos, könyvtárnok: Gottlieb Jenő, ellenőr: Armágyi János lett. Választmány: — Bauer Antal, Bokor József, Csapó Lajos, Bettelheim Márton, Főző József, Gárdos Mór, ifj. Horváth József, Kovácsik János, Kótis László, Kulics János, Kossuth János, dr. Ligeti József, Móré Dániel, Meczner Béla, Malácsik József, Orosz Mihály, Perlestein József, Pecsár Gyula, Rein István, dr. Schön Vilmos, Tóth András, Turai János,

Valler Aladár, Vadászi Antal, Vaszily József, Veszely Mór, Veres Károly, Widder Gyula, Zsibovics Bertalan és 12 póttag. — Felügyelőbizottság: Elnök Klein Andor, tagok Majoros Gyula, Frenkel Antal, dr. Fried Samu, Stercz Jenő, Mráz Antal, Jackó István, Keleti Jenő, Gireth Mihály, Bettelheim Sándor, Rakovszky Sándor. — Buza Barna és Némethy Bertalan intéztek még lelkesítő beszédet a polgárságnak, melyben kitértésre buzdították őket és kérték, hogy tartssanak ki továbbra is a zászló mellett, különösen a mostani megválasztási tag. választásoknál és vigyék győzelemre itt is a lobogónkat úgy, mint a képviselőválasztások alkalmával. Ezután az elnök az ülést bezárta.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hodossy Béla sárospataki állami tanítóképző intézeti rendes tanár a sárospataki áll. elemi iskolai tanítóképző intézethez igazgatóvá nevezte ki.

— Lelkesítő beiktatás. Farga János volt sátoraljai helyi segédlelkész e hó 12-én iktatott be nagy ünneppélyességgel mellett Bodrogolási község plébánosi állásába. Az egyházi szertartást díszelhő követte, melyben többen mondtak lelkes felköszöntőt.

— Tudományos felolvasás. Dr. Fényes Samu a sátoraljai helyi szociáldemokrata szervezet meghívására f. hó 12-én a „Magyar Király” nagyteremben társadalom-tudományi felolvasást tartott, melyet nagyszámu közönség hallgatott meg.

— Uj lap. „Sárospatak és Vidéke” cím alatt új heti lap indult meg Sárospatakon, mely a beköszöntő szerint hivatva lesz Sárospatak társadalmi, gazdasági életét szolgálni. A lap felelős szerkesztője Molnár János, kiadója a szerkesztőség. Az első szám eléggé változatos tartalommal van megismerkedve.

— Függetlenségi bál. Szombaton, 18-án — fog megtartani a függetlenségi kör ezidei téli mulatsága, mely egyuttal a farsang legsikerültebb mulatsága lesz. A rendezőség mindent elkövet, hogy a bál fényét emelje és amint az előlebből látható, nem hiába, mert a függetlenségi kör ez évi mulatsága előre láthatólag tul fogja szárnyalni sikerben az előző évi mulatságokat is. A rendezőség meglepetéseket is tartogat a közönség számára, melyeket még természetesen titokban tartanak. Annnyit azonban már előre is elárulhatunk, hogy a meglepetés minden várakozást felül fog mulni és a jelenlévőknek leirhatatlan örömet fog szerezni. Itt említhetjük meg azt is, hogy a rendezőbizottság felkéri a kör tagjait, hogy a mulatságon a kör jelelénnyével sziveskedjenek megjelenni.

— Uj párt-alakulás. A nagymihályi választókerületben az „uj párt” legközelebb meg fog alakulni. Bánffy programjának Nagymihályt sok híve van és ezek elhatározták, hogy akcióbá lépnek. Most gyűjtik a tagokat és a tavasz folyamán a pártívek megalakítják az új párt-ot. Az alakuló állítólag gyűlésre mag a Bánffy Dezső is lejön.

— Zászlószentelés. A varannói önképző és önszolgáló iparos egylet alakulásának 10 éves évfordulója alkalmából gróf Andrássy Sándor, dr. Csöke József és Diószeghy János urak védnőksége alatt 1905. évi február hó 18 napján zászlószentelési ünnepélyt és hangversenyt egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti díj a hangversenyre és táncmulatságra személyenként 2 K. családonként 5 k.

— Házasság. Bettelheim Sándor sátoraljai helyi borkereskedő, tartalékos hadnagy e hó 14-én vezette oltárhoz Spitz Marika kisasszonyt, Spitz Adolf, fehérgyarmati földbírtokos leányát.

— Bohócsentély. A sátoraljai helyi gyártelepi dal-, zene-, és önképzőkör 1905. március hó 4-én a városi színházban nagy szabású bohócsentélyt

rendez. Az estély műsora a következő: 1. Karnevál herceg bevonulása a legbiztosabb tenger alatt járó hajón. 2. Kék-vök. Előadja 8 színbírái néger. 3. Dr. Pagliano, a leghihedőbb egyiptomi ezermester és bővűs mutatóványai Braziliából. 4. Couplé. Előadja 4 kalimpál. 5. Nemzetközi zengeraj 12 nyelven. 6. Grammfon. 7. A leghíresebb és legkötelesebb énekkar a párisi nagy operából. 8. Pepi, az óriás mammutt bevezetése a naiv Papakosztja által. 9. Hanzi, a berlini lóprofesszor tudományos előadásai.

— Uj óvoda. Néhai Stépán Sándor alapítványból Márk községben ez évben új kisdödvő fog megnyitni. A telket az épülethez Stépán Aladár földbírtokos ajánlotta fel és ennél fogva az építkezés a tavasz folyamán már meg is kezdődik. A tanerőt az állam fogja adni.

— Bál tudósítás. A sátoraljai helyi kath. olvasókör február hó 12-én tartotta meg szokásos farsangi mulatságát a városi színházban. A bál ez idén még jobban sikerült, mint az előző években. A nagy sikerbe természetesen belejátszik az a rendkívüli körülmény, hogy ez idén a bálók szokatlanul késői időkre toltattak ki és így az ifjúság valószínűleg ki van élvezve a táncok irányában. A parket egészen megtelt táncra vágyó ifjúsággal, a páholyokat pedig mind megtöltötték a polgár-családok, melyek nagy gyönyörűséggel nézték, hogy a táncos ifjak mily fáradhatatlanul járják a táncot szép leányokkal. Az első négyeshez mintegy 60 pár állott fel. A többöző jó kedv és feszletlen vidám hangulat jellemzésére legyen elég annyit feljegyeztünk, hogy a táncmulatság reggel 1/2 7 óráig tartott. A bál tiszta jövedelme szép összeggel gyarapítja a kör alapját. A pompásan sikerült mulatság rendezésében nagy-elismerés illeti Pecsár Gyulát, aki fáradhatatlanul buzgó volt a mulatság előkészítésében. A mulatsághoz Fónás Jancsi zenekara szolgáltatta a zenét kifogástalan becsülettel.

— Nyilvános számadás és köszönetnyilvánítás. A sárospataki m. kir. áll. tanítóképző ifjúsága a tanárkarunk karöltve, a „Zenealap” javára február 4-én hangversenyyel egybekötött táncestélyt rendezett, mely erkölcsi és anyagilag fényesen sikerült. A jelen voltak, valamint a felülfizetők fogadják a rendezőség hálás köszönetét. Felülfizettek: dr. Kun Zoltán 14 kor., dr. Katona György 10 kor., Csajka E., Gruska L., Hódinka A., Révai Ö. 8—8 kor., Fencik Gy., Hódossy B., ifj. Mecner Gy., Moldován Z., Veres F. 5—5 kor., Pápur M. 4 kor., Miklós I., Vitek F. 3—3 kor., Arokszállási I., dr. Arvay N. B., Balogh K., Buza L., Fekete I., Fövényessy B., Gábossy L., Goldblatt F., Goldblatt M., Kun D., Liebermann H., Malicsky I., Radli K., Róth A., dr. Szabó S. 2—2 kor., Debreceny B., Gyulay K., Hancsin M., Harsányi I., Kéry I., Kiss Gy., Nagy L., Niezner F., dr. Piskóthy F., Soltész R., Vitt I. 1—1 kor. Összesen 132 korona.

— A tisztelt gazdaközönséghez. Mint tudomásunkra jutott Mauthner Ödön és és kir. udvari magnykereskedése Budapesten arról értesíti a gazdaközönséget, hogy a lanya irányzat következtében, a lóheremagnak — stiriái lóherének — f. é. január 1-én megjelent főárjegyzékében rovatolt árat hatályon kívül helyezte. Az árak jelenleg a következők: 4-számú prima primissima 95 korona, 4-a számú legelsőrendű 93 korona, 4-b számú elsőrendű 92 korona, 50 kilonként. Ezen három minőség tisztaság és csiraképesség tekintetében a létező legkifináltabb. Altalánosán ismeretes, hogy a Mauthner cég olasz vagy amerikai lóheremagot nem forgalmaz és hogy az általa szállított lóheremagnak arankamentességét a m. kir. vetőmagvizsgáló állomás hivatalos ólomzárja igazolja. Ezen árszállítás nagy elismerést kelt a gazdaközönség kö-

rében, mert újból bebizonyult, hogy Mauthner a gazdák érdekét szem előtt tartja.

— A Bodrogközi Függetlenségi Kör f. hó 11-én saját alapítókéjének gyarapítására K. Helmezen, a Rigó szálloda nagytermében táncmulatságot rendezett. A mulatság sikerültnek mondható, a mennyiben a nagy tánc terem zafoltság megtelt a közönséggel. A mulatozó közönség között láthatuk városunk és környékének intelligenciája sorából is többséget, nemkülönben megjelent a kör díszelője és a kerület közszertetben álló képviselője Meczner Béla is. A jökevdű mulatozó társaság a késő hajnali órákig maradt együtt s a fiatalok a zene vidám hangjai mellett a táncban fáradhatatlan volt. A mulatság anyagi sikere is kielégítő, tekintettel különösen arra, hogy egy gyermekkorát élő egyesület első nyilvános szerepléséről van szó. Ezért hálás köszönetet szavaz a kör elnöksége azon nemesszivű vendégeinknek, a kik egyrészt megjelenésükkkel, másrészt nemes adományaikkal mozdították elő hazafias vállalkozásunknak sikerét. A tiszta jövedelem 136 kor., 14 fillért tesz ki. Felülfizettek, illetve jegyeiket megváltották a következő urak: Meczner Béla orsz.-képviselő 50 kor., Bernát Béla 10 kor., Szakiraid János 8 kor., Goldsegen Sámuel 6 kor., I. Zlotzky Pál 4 kor., Antalóczy Kornél, dr. Tárczy Pál, Fuchs Sándor, dr. Weinberger József 3—3 kor., Tutkovics János, Goldberger Ignác, Lichtig Nándor, Pál Lajos, Okrucky Zoltán, dr. Farkas Róbert. Acél Izidor, dr. Szegő Ernő és Kula Sándor 2—2 kor. Márton András, dr. Kőszeghy Lajos, Rédei János, Farkas Elemér, Boros Béla, Grünbaum Izsó, Virág Gyula és Szék Ödön 1—1 kor.

— Hamis egy koronások gyártása. A tarcali előjáróság nyomára jött, hogy cink és ólomból Tarcalon hamis egy koronás pénzeket gyártanak; s két darab hamis egy koronást el is kobozott. Gyantuba van véve valami Osváth József nevű tarcali lakos, s a tokaji főszolgabírósa a csendőrség utján széleskörű nyomozást indítottat a hamis pénzkeszítők kézrekerítésére végett. A hamis egy koronás elég jól van utánozva, csupán a fényes ólom szín, könnyűsége és tópa csendesége árulja el azonnal, hogy hamisítvány.

— Farsang a hegyalján. Az erdőbenyi szőlőtulajdonosok f. hó 19-én a nehéz kapásuukában megrokkant és elaggott szegénysorsu községi káposok felszégelyezésére a „Pláner” féle táncsteremben „Kapásbál” rendeznek. — A bodrogolási ifjúság f. hó 12-én táncmulatságot rendezett Bodrogolásiban Halász István háznál. A tarcali ev. ref. énekkar f. hó 19-én saját könyvtára javára zártkörű táncestélyt rendez. — A tokaji és gávodéki vadászársaság a tokaji és gávodéki szegények segélyezésére Tokajban f. évi március 4-én jótékonycélu zártkörű táncmulatságot rendez az „Aranyas” nagyszalójában Bernát B. Béla, Szomjas Gusztáv, Vecsey Oláh Miklós díszelőkkök. Kicsiink Antal a vadászársaság elnöke és 54 tagot számláló rendező bizottság szerepel a meghívón. Mint az előlebből itélni lehet, a hegyaljának ez a mulatsága lesz az idén a legfényesebb és a legnagyobb. — A tokaji polgári énekkar f. hó 11-én hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendezett. Ugy az erkölcsi siker, mint az anyagi haszon megvan; a hangverseny minden egyes pontja szépen sikerült, s a vig mulatságnak csak a reggeli órákban lett vége.

— Heldenhaus E. Pál fényképész Sátoraljai helyben (Kossuth-u.) mindennap eszközöl felvételeket.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA,

Meghívó.

A „Zemplén-Ladmócsi Mész és Agyagipar Részvénytársaság” 1905. február hó 19-én délután 2 órakor tartja

alakuló közgyűlését

a „Sátoraljai helyi Kölcsonös Önszegélyző Hitelszövetkezet” irodájában Sátoraljai helyen, melyre az aláírók ezennel meghívottnak.

Az alapítók:

Behyna Miklós
birtokos.	Czakó Jgnázt
kir. mérnök.	Klár Andor
kereskedő.
Weinberger Jgnázt
birtokos.	Neuman Jenő
kereskedő.	

Tárgysorozat:

1. A részvénytársaság megalakulása.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság megválasztása
3. Az alapszabályok megállapítása.
4. Indítványok.*

* A mely aláíró az alakuló közgyűlésen a megállapított tárgysorozattól eltérő véleményt óhajt tenni, tartozik azt a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az alapítóknál bejelenteni.

Nagy szerencse az egészség!
mit legjobban megvéd a jó czipő,

mely megrendelhető és készen kapható jó és csinos kivitelben

Kassay Lajos
cipész mesternél Gálszécsen. Főutca (Saját ház.)

Legjobb bőrkenőcs és czipő fűzők minden színben.

Gyökerez szőlővessző

- Riparia postalis I. oszt. 1000 drb 44 korona
- Riparia postalis II. oszt. 1000 drb. 30 korona
- Furmint 1 éves I. oszt. 1000 drb. 20 korona
- Furmint 1 éves II. oszt. 1000 drb. 10 korona
- Furmint 3 éves — — 1000 drb. 30 korona
- Hárslevelü 1 éves I. oszt. 1000 drb 24 korona
- Hárslevelü 1 éves II. oszt. 1000 drb. 16 korona

Eötvös Lajos és Társai
Tarczal, (Zemplén m.)

Korona vagy hegedű védjegyű sodrott szövőpamut

100 csomag vételnél kedvezmény ár

10 számú 10 matringos 5 korona 10 fillér
12 „ 12 „ 5 „ 20 „

Fischer Hani czégnél

Sátoraljai hely Rakóczi-u. (Kispiacz).

Rósahegyi aranyróssa védjegyű szövőpamut főraktára.

Birtokosok és malomtulajdonosok figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy helyben, a régi reformátos temető közben a dohánygyár háta mögött saját házamban a legjobb gépekkel gőzerőre felszerelt és szak-képzett, kiváló munkaerővel rendelkező

gépjavitó műhelyt és hengerrovtkáló gépet

állítottam föl, hol minden e szakmába vágó munkát, javítást és rovtkálást a legrövidebb idő alatt, a legpontosabban készítek el.

Állandóan raktáron tartok használt, de jókarban levő gőzgépeket, cséplőgarnitúrákat, malommalványokat, hengergerszékeket, saítafelvonókat, tengely- és saijkerekeket, tartalék hengereket mindenféle mértékben és teljes malom-bereendezéseket.

A n. é. közönség b. támogatását kérve, vagyok

kiváló tisztelttel
Reiszmann Károly.

Hirdetmény.

A sárospataki ev. ref. főiskola haszonbérbe adja 2979 (1208 | -öles) hold 960 | -ól kiterjedésű, a sárospataki határban fekvő györgy tarlói tagbirtokát.

A birtok az 1905. évi márczius 8. napján délután 2 órakor Sárospatakon, a főiskola helyiségében tartandó nyilvános árverésen 1905. október 1 től kezdődő 12, esetleg több évre adatik haszonbérbe. Kikiáltási ár 44000 korona. Az árverelő köteles 4400 koronát bánatpénzül letenni. Az árverési föltételek alólírott jogigazgatónál megtekinthetők.

Sárospatak 1905. február 12-én.

Debreceni Bertalan.
főisk. jogigazgató.

Kérjen csak SELLE & KARY féle

legjobb tisztítószert minden finom lábbeli számára.
sárga és fekete színben különösen alkalmas Boxoalf, Osc. rin, Chevre- aux es Lakkozipók szá. ára Bécs. XIII.

BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ

SOSBORSZESZ

**NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLÉKELVE VAN!**

Védjegy: „Horgony”.

**„A Liniment. Capsici comp.”
a Horgony - Pain - Expeller**

egy nagyon bizonyított készítmény, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító és nyugtató készítmény. Száraz és megfázással, hidegcsökkenéssel, használatára. Figyelemre méltó, hogy a Horgony készítmények ma már a legelőnyösebbek, mert olyan átvett fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjegyű és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 l. és 2 korona és ugyancsak minden gyógyszerárban kapható. — Forgalmaz: **Török József** gyógyszerész, Budapest. **Richter gyógyszerára** az **Arany oroszlán** alatt. Előzetes fizetés. Mindennapi készlet.

HIRDETÉSEK felvételnek a kiadóhivatalban.